

Zamonaviy axborot texnologiyalari dasturlaridan foydalanib o'quv darslarini olib borshni takomillashtirish

Hilola Isroilovna Yodgorova
hilolayodgorova@gmail.com
Yusuf Raimberdiyev
Jizzax politexnika instituti

Annotatsiya: Ta'lim tizimida axborot texnologiyalarining jadal sur'atlar bilan joriy etilishi zamonaviy texnologiyalarning qo'llanish sohasini kengaytiradi. O'zbekiston Respublikasi Vazirlar Mahkamasining 2002 yil 6 iyunda qabul qilgan «Kompyuterlashtirishni yanada rivojlantirish va axborot kommunikasiya texnologiyalarini joriy etish chora-tadbirlari to'g'risida»gi Qarori axborotlashtirishning milliy tizimini shakllantirish, barcha sohalarda zamonaviy axborot texnologiyalarini joriy etish va undan foydalanish, jahon axborot resurslaridan foydalanishni kengaytirish mumkin.

Kalit so'zlar: dasturiy vositalar, sanoat, axborot, kompyuter vositalari, texnologik jarayon, soha, asbob-uskuna, ishlab chiqarish, loyiha, multimedia tizimlari, axborot almashish

Improvement of teaching lessons using modern information technology programs

Hilola Israilovna Yodgorova
hilolayodgorova@gmail.com
Yusuf Raimberdiyev
Jizzakh Polytechnic Institute

Abstract: The rapid introduction of Information Technology in the educational system expands the areas of application of modern technologies. The decision of the Cabinet of Ministers of the Republic of Uzbekistan "on measures for the further development of computerization and the introduction of information communication technologies", adopted on June 6, 2002, can form a national system of informatization, introduce and use modern information technologies in all areas, expand the use of World Information Resources.

Keywords: software tools, industry, information, computer tools, technological process, industry, hardware, manufacturing, project, multimedia systems, information sharing

O'qituvchi-pedagogik faoliyatida kompyuter texnologiyalaridan foydalanishida o'quv jarayonidagi nazariy va amaliy ko'nikmalarni kompyuter dasturlari talabalarni fan sohasini chuqur o'zlashtirilishiga;

o'quv faoliyatini tashkil etishning xilma-xilligi hisobiga talabaning mustaqil faoliyati kengayishiga;

o'rganilayotgan jarayonlarni kompyuter texnologiyalari vositasida taqdim etish, talabalarda qiziqishni va faolligini oshirish vositasi sifatida muhim ahamiyat kasb etishini ko'rsatdi.

Jamiyatning har bir a'zosida axborot madaniyatini shakllanishiga; sun'iy intellekt tizimi imkoniyatlaridan foydalanish orqali talabada o'quv materiallarini o'zlashtirish strategiyasini egallashiga; interfaol muloqot imkoniyatlarining joriy etilishi asosida o'qish jarayonini individuallashtirish va differensiyalashtirishga; talabaga dunyoviy bilimlarni egallashiga; har qanday sohada bilim olishga haqlidir. Shu bilan birga ta'limning har qanday sohasida o'zining ilmiy ishlarini olib borishi mumkin.

Axborot texnologiyalari talabaning shaxsiy fikrlashini, estetik tarbiyasini kommunikativ qobiliyatini optimal qaror qabul qilish malakasini, axborot madaniyatining rivojlanishini ta'minlaydi.

Zamonaviy axborot texnologiyalari o'qitishning texnologik jarayonlarini kompyuter grafikasi va kompyuter dasturlaridan foydalanish asosida o'qitish, texnologik jarayonlarni qulay vaqt ichida taqdim etish kabi yangi didaktik masalalarni yechishga yordam beradi.

Zamonaviy axborot texnologiyalari muhitida pedagogik jarayonlarni samarali tashkil etish:

o'qituvchilar o'rtasida mehnat taqsimotini, yangi texnologiyalar asosidagi pedagogik faoliyatni,

o'quv jarayonidagi texnologik jarayonlarning tez rivojlanishi bilan bog'liq bo'lgan yangi ta'lim jarayonlarni yaratish murakkab jarayonlarning yengillashuvini, o'quv kurslarini yaratishda maxsus ilmiy malakalarning shakllanishini, o'quv jarayonida talaba faoliyatining mavqei ustivorligini, o'quv jarayoni salmog'ining o'qituvchidan talabaga o'tishi, yangi kommunikasion texnologiyalardan foydalanish asosida talabaning mustaqil ishlashini ta'minlaydi.

Hozirgi kundagi eng oliy talab pedagogik ta'lim samaradorligini oshirish, bevosita aloqador bo'lgan bir qator hozirgacha yechimini topmagan muammolar mavjudligini inobatga olib, ta'lim sohasidagi muammolarni o'rganib chiqish zarur. Ta'lim sohasini rivojlantirish hamda har bir sohalarni axborotlashtirish, zamonaviy axborot texnologiyalarini qo'llash, sohasida oid pedagog kadrlar tayyorlash, pedagoglarning zamonaviy axborot-kommunikasiya texnologiyalardan foydalanish malakasini oshirish zarur.

Zamonaviy texnologiyalar, masofaviy o'qitish kurslarini yaratishda dastlab kurslarning maqsadi, maqsadga erishish yo'llari, o'quv materiallarini taqdim etish usullari, o'qitish metodlari va o'quv jarayonlarini olib borishda yangi innovatsion metodlardan foydalanish kerak.

Talaba va o'qituvchining o'rtasidagi kommunikasiya turiga ko'ra masofaviy o'qitish metodlarining quyidagi asosiy guruhlarga ajratish mumkin: mustaqil o'qish usullari; «birga-bir» pedagogik usuli; «birga-ko'pchilik» o'qitish; kommunikasiya asosida «ko'pchilik-ko'pchilik» ta'limi.

O'quv jarayonida o'qituvchi texnologiyalarni tanlashda quyidagilarga muhim jihatlarni inobarga olishi va ta'lim sifatida e'tibor qaratishi kerak. Jumladan, o'quv jarayonida yangi texnologiyalardan foydalanib eng zamonaviy texnologiyalarni takomillashtirish, talabaning shaxsiy layoqatiga qarab yangi texnologiyalarni qo'llash zarur. Yangi texnologiyalarni tanlashda, eng samarali usullaridan biri-bu multimedia yondashuvidir. Multimedialardan foydalangan holda ta'lim berish ijobiy samara beradi. Chunki multimedialardan foydalanib, ta'lim berish jarayonida talabaga ko'plab yangiliklarni taqdim etish mumkin, shu orqali talabaning qiziqishlarini orttirish hamda ta'lim sifatini oshirishga erishish mumkin.

Xulosa. Hozirda zamonaviy axborot texnologiyalari ta'limda faol qo'llanilmoqda. Bu quyidagicha izohlash mumkin. Ta'limni axborotlashtirishga pedagogik jamoalarning yetarli tayyor emasligi, kompyuter texnologiyalari vositalarining qimmatligi, ta'limda axborot texnologiyalari bo'yicha mutaxassislarining yetishmasligidir. Bu muammolarni hal qilish zarur, jumladan, o'qituvchilarni shaxsiy kompetentlik darajasini oshirish, o'zining o'quv-bilim faoliyatini rejalashtirishi, kadrlarni malakasini oshirish va mutaxassislik fanlarini o'qitishda kompyuter texnologiyalaridan hamda innovatsion texnologiyalardan foydalanishi zarur. Bundan ko'rinib turibdiki, oliy oquv yurtlaridagi sohaga oid mutaxassislik fanlarini o'qitishda axborot texnologiyalarini qo'llash juda ham yaxshi samara beradi.

Foydalanilgan adabiyotlar

1. Yusupbekov N.R. va boshqalar. "Avtomatika va ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish.", -Toshkent, 1982 y.

2. Ёдгорова, Хилола Исроиловна и Гульмира Нормуродова. «Саноат корхоналарида автоматлаштириш системасини коллаш тамойиллари». Наука и образование 3.7 (2022): 35-40.

3. Исроиловна, Ёдгорова Хилола. "ОЛИЙ ТАЛИМ МУАССАСАЛАРИДА РАКАМЛИ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИНИ КОЛЛАШ ТЕХНОЛОГИЯЛАРИ." Актуальные проблемы биоэкономики и цифровизации в устойчивом развитии регионов (2022): 305-309.

4. Yodgorova H. I. Kiyimlarni modellashtirishda innovatsion usullardan foydalanish //Science and Education. – 2021. – Т. 2. – №. 12. – С. 334-338.
5. Yodgorova K. I., Shumkarova S. P. The role of adras fabrics in modern fashion //Science and Education. – 2021. – Т. 2. – №. 5. – С. 364-367.
6. Yodgorova H. I., Qayumov A. OILA–JAMIYATIMIZ MUSTANKAM TAYANCHI //Scientific progress. – 2021. – Т. 2. – №. 1. – С. 1057-1062.
7. Shumkarova S. P., Rajapova M. N., Yodgorova K. I. PHYSICAL-MECHANICAL PROPERTIES OF FABRICS PRODUCED IN THE FIELD OF TOURISM //Экономика и управление гостеприимством территории. – 2021. – С. 148-152.
8. Ёдгорова Г.И. «ПУТИ ЭФФЕКТИВНОГО ИСПОЛЬЗОВАНИЯ ИННОВАЦИОННЫХ ФУНКЦИЙ НА ПРЕДПРИЯТИЯХ». Экономика и социум 2-1 (2021): 409-412.
9. Egamberdiev F. et al. Theoretical study of the impact aimed at improving the efficiency of fiber cleaning //IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. – IOP Publishing, 2021. – Т. 939. – №. 1. – С. 012032.
10. Исраилова С. М., Ёдгорова Х. И. Изменение качественных показателей шелка-сырца, полученного различными способами //Молодой ученый. – 2017. – №. 20. – С. 23-25.
11. Шумкарова Ш. П., Ёдгорова Х. И., Бегманов Р. А. Влияние температуры сушки хлопка-сырца на поврежденности волокон //Наука и Мир. – 2016. – Т. 1. – №. 4. – С. 74-75.
12. Шумкарова Ш.П., Эдгорова Х.И., Бегманов Р.А. «ВЛИЯНИЕ ТЕМПЕРАТУРЫ СУШКИ ХЛОПКА-СЫРЬЯ НА ПОВРЕЖДЕНИЕ ВОЛОКНА». НАУКА И МИР (2013): 75.
13. Shumkarova, Shamsiya, et al. "Correction coefficient of physical and mechanical properties of fabrics and calculation of irrigation." AIP Conference Proceedings. Vol. 2432. No. 1. AIP Publishing LLC, 2022.
14. Yodgorova H, Maftuna I. Improvement of computer and automation system in light industry enterprises. Involta Scientific Journal. 2022 Mar 29;1(4):440-5.
15. Shumkarova SP, Yodgorova KI, Rajapova MN, Yuldasheva MT. Effect of Drying Temperature on Cotton Cleaning Efficiency and Change Class Change.
16. Yodgorova, Hilola Isroilovna. "Kiyimlarni modellashtirishda innovatsion usullardan foydalanish." Science and Education 2.12 (2021): 334-338.
17. Шумкарова С., Раджапова М., Ёдгорова Х., Гофурова С., Ашуров К. Коэффициент коррекции физико-механических свойств тканей и расчет орошения. Материалы конференции InAIP, 16 июня 2022 г. (том 2432, № 1, стр. 040025). ООО «АИП Паблишинг».

18. Ёдгорова, Хилола Исроиловна. "СОВЕРШЕНСТВОВАНИЕ МЕТОДОВ МОДЕЛИРОВАНИЯ ЖЕНСКОЙ ОДЕЖДЫ." Главный редактор: Ахметов Сайранбек Махсутович, д-р техн. наук; Заместитель главного редактора: Ахмеднабиев Расул Магомедович, канд. техн. наук; Члены редакционной коллегии (2022): 31.

19. Egamberdiev, F., et al. "Theoretical study of the effect of improving cleaning efficiency and fiber quality from a double-drum fiber cleaner." IOP Conference Series: Earth and Environmental Science. Vol. 1142. No. 1. IOP Publishing, 2023.